

[Aksel Larsen.]

kan nævne den Industri, der producerer Byggematerialer, jeg kan nævne Forsikringsvæsenet, og der kan være andre. Det er i Virkeligheden den reelle Konsekvens af en Lovgivning som den, man her er inde paa. Men bortset fra, at det vilde være ønskeligt, at man paa afgørende Omraader gik i Gang med Nationalisering af samfundsvigtige Foretagender, mener jeg, at man i hvert Fald maa sikre sig ikke blot Gennemførelsen af en midlertidig Udbyttebegrænsningslov, men ogsaa sikre Samfundets Kontrol med, hvordan de gennem Udbyttebegrænsningen sparede Pengé anvendes.

Jeg er i den heldige Situation, at jeg kan citere en konservativ Klassiker til Støtte for min Opfattelse, nemlig tidligere Medlem af det høje Ting, Professor Birck, der enklærede, at i det Samfund, vi lever i, er Kapitalen en anonym Samfundsmagt, og man kan ikke tolerere en saadan anonym Samfundsmagt, derfor maa denne anonyme Magt, Kapitalen, bringes ind under Statens Kontrol. Jeg er ganske enig med Professor Birck, og hvis det kommer til den grundige Overvejelse af hele dette Spørgsmaal, som det ærede Medlem Hr. Kristen Amby og jeg er enige om er ønskelig, tror jeg, at vi ogsaa skal overveje dette Spørgsmaal, og jeg haaber naturligvis paa, at kommer vi til saadanne Overvejelser, saa naar vi ogsaa til Resultater, som kan betegne virkelige Fremskridt.

Rasmussen (Gylling):

Loven af 30. Juni 1941 om Udbyttebegrænsning blev forelagt navnlig under Henvisning til, at man ønskede Lønstop for Arbejdere og Lønmodtagere og dernæst som et Led i det almindelige Forsøg, der maatte gøres paa at forhindre Inflationen og at formindske Købeevnen, og endelig som et Foranstaltning til at forhindre de under den forrige Verdenskrig saa beklagelige Spekulationer, der fandt Sted paa Børsen og med Børspapirer. Man vil maaske saa spørge om, hvorvidt dette Maal er blevet naaet i de Aar, der er gaaet, siden Loven blev vedtaget. Med Hensyn til det sidste Punkt kan man i hvert Fald sige, at det er lykkedes at blive fri for den Spekulationsshetz, som var saa karakteristisk for Tiden under den forrige Verdenskrig og de dernæst følgende Aar. Men derudover kan man maaske nok sige, at det Maal, man havde med Hensyn til Lønstop og Prisstop,

ikke er blevet fastholdt, og derfor kan der være nogen Grund til at paapege, at de, der har deres Indtægter gennem Udbytte af Aktier o. s. v., ikke har været med i den almindelige Udvikling. Paa den anden Side har de dog alligevel ved Udvidelser af Aktiekapitalen o. s. v. haft Mulighed for at sikre sig i nogen Grad den større Indtægt, som store Dele af Befolkningen har haft.

Fremsættelsen af dette Lovforslag maa være et Udtryk for, at Ministeren mener, at man nu kan lempe paa den gældende Lov i saa Henseende; dog tør man ikke ophæve den. Jeg indrømmer, at det foreliggende Lovforslag ikke er af vidtrækkende Karakter, og man kunde da sige, at det heller ikke vilde betyde saa forfærdelig meget at vedtage det. Det er imidlertid et Spørgsmaal, om det ikke vilde være klogt at udskyde Vedtagelsen til noget senere. Jeg giver det ærede Medlem Hr. Kristen Amby Ret i, at man trænger til en virkelig Gennemgang af disse Forhold, og at det vilde være ønskeligt, om der kunde blive bedre Tid til dette Arbejde. Man kunde maaske saa ogsaa fremkomme med virkelig rationelle Forslag, som løste dette Problem paa en bedre Maade baade skattemæssigt og udbyttmæssigt og maaske ogsaa, hvad angaar Spørgsmaalet om Udvandingen af Aktiekapitalerne. Der kan findes Aktieselskaber, som det nok kunde være rimeligt at give den Ret, som Lovforslaget tilsigter at give dem, men man kan ikke lade være med at studse, naar man ser, hvilke Udbytter Dampskibsselskaberne deklarerer. Det er ret meningsløst, at man her fremsætter Forslag om at udbetale Udbytte paa 15—18 pCt., ja, derover; navnlig synes jeg, det er udfordrende af Dampskibsselskaberne at gøre det, under Hensyn til den Imødekommenhed, der er vist netop disse Selskaber med Hensyn til Muligheder for Nybygninger af Skibe. Det forekommer mig, at det havde været mere passende, om man havde været mere tilbageholdende her. Efter Lovforslaget er der to Muligheder: Mulighed for at udbetale 6 pCt. af Aktiekapitalen og Mulighed for at udbetale 4 pCt. af Selskabets Egenkapital. Lad mig dog føje til, at det kommer an paa, hvor stort Udbyttet har været i Aarene før 1939, saa der kan altsaa meget vel findes Selskaber, som ikke kan betale 4 pCt. i Udbytte efter de her foreslaede Bestemmelser.

Jeg skal ikke opholde mig ved Enkelt-